

# มาตรการทางกฎหมาย ในการเข้าถึงสิทธิการเลือกตั้งของคนพิการ Legal Measures in Accessing the Electoral Rights of People with Disabilities

ดร.เอกพงษ์ สารน้อย\*

Dr.Egkapon Sarnnoi

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธวัลย์ รุยาพร\*\*

Acting Sub Lt. Dr.Thawan Ruyaporn

*Received: September 29, 2021; Revised: February 17, 2022; Accepted: February 22, 2022*

## บทคัดย่อ

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญของวิถีทางในการปกครองภายใต้ระบอบเสรีประชาธิปไตยที่แสดงออกถึงเจตจำนงร่วมกันของประชาชน คนพิการเป็นประชากรของประเทศที่มีความสำคัญ มีสิทธิและเสียงในฐานะพลเมืองของประเทศ ซึ่งคนพิการในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศควรได้รับการคุ้มครองศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปและสามารถเข้าถึงสิทธิในการเลือกตั้งได้อย่างเสมอภาค มาตรการทางกฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้คนพิการเข้าถึงกระบวนการเลือกตั้ง กฎหมายเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของคนพิการ คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกฎหมายที่บังคับใช้ขาดมาตรการที่ส่งผลให้คนพิการเข้าถึงกระบวนการเลือกตั้ง

---

\* ผู้ช่วยผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, Email:egkapon.s@spu.ac.th

\*\* นายกสภานายความ

การศึกษาในบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของ  
คนพิการในประเทศไทย และกฎหมายการเลือกตั้งของสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย รวมถึง  
วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการเข้าถึงกระบวนการเลือกตั้งของคนพิการ แสดงให้เห็นถึง  
มาตรการที่สมควรนำมาใช้สำหรับคนพิการตั้งแต่การเข้าถึงสิทธิก่อนการเลือกตั้ง การเข้าถึงสิทธิ  
ในวันออกเสียงเลือกตั้ง ภายหลังเสร็จสิ้นการเลือกตั้ง และการได้รับโอกาสทางการเมืองของคนพิการ  
ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑  
ขาดกระบวนการเข้าถึงสิทธิในการเลือกตั้ง จึงสมควรวางแนวทางให้แก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการ  
สามารถเข้าถึงกระบวนการเลือกตั้งได้สะดวกและเกิดความทัดเทียมกับบุคคลอื่น

**คำสำคัญ:** มาตรการทางกฎหมาย, สิทธิการเลือกตั้ง, คนพิการ

## Abstract

The Election is an important process of the way of governance under liberal democracy that manifests the common will of the people. People with disabilities are important population of a country and have voices as citizens of the country. People with disabilities, as citizens of the country, should be protected with the same human dignity as ordinary people and have equal access to the right to vote. Legal measures are an important tool for people with disabilities to access the electoral process. The laws relating to the election of the disability law are: the Promotion and Development of the Quality of Life of Persons with Disabilities Act, B.E. 2007 and the Organic Act on the Election of Members of the House of Representatives, B.E. 2018. The current laws lack measures that allow people with disabilities to access the electoral process.

The purpose of this study is to study the electoral laws of persons with disabilities in Thailand, United States and Australia. This study includes analyzing the legal measures to access the electoral process for people with disabilities and demonstrating measures that are appropriate for people with disabilities from pre-election rights, election day access right after election rights as well as finding political opportunities for people with disabilities. The Organic Act on the Election of Members of the House of Representatives, B.E. 2018 does not provide a process for accessing the right to vote. Therefore, it is appropriate to set guidelines for people with disabilities so that they would have access to the electoral process more conveniently and to create equality with among people.

**Keywords:** Legislative Measures, Voting Rights, Disabled Person

## บรรณานุกรม

### ภาษาไทย

#### หนังสือ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๖๐). *ความเป็นมาของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

มานิตย์ จุมปา. (๒๕๕๒). *รัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา คำอธิบายเรียงมาตราพร้อมคำพิพากษาศาลฎีกา*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์. (๒๕๓๙). *กฎหมายและนโยบายของรัฐเกี่ยวกับคนพิการ*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ และคณะ. (๒๕๔๖). *รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง การแก้ไขกฎหมายที่กีดกันคนพิการในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม: ศึกษากรณีกฎหมาย และกฎระเบียบที่จำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

สวัสดิการสำนักงานศาลปกครอง. (๒๕๔๘). *คำพิพากษาและคำสั่งศาลปกครองสูงสุด พ.ศ. ๒๕๔๗ เล่ม ๓*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.

สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์. (๒๕๖๑). *ระบบเลือกตั้งเปรียบเทียบ*. กรุงเทพมหานคร: สยามปริทัศน์.

#### เอกสารอื่น

จรัญ ภักดีธนากุล. (๒๕๕๓). *การบรรยายพิเศษ เรื่อง “การจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ : กฎหมายและวิธีปฏิบัติเพื่อความเป็นธรรมของสังคม*. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก [https://dep.go.th/images/uploads/Downloads/pdf/888\\_15.pdf](https://dep.go.th/images/uploads/Downloads/pdf/888_15.pdf). เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒.